

CFAI/2017/AVIS-02

FRV/2017/ADVIES-02

12/09/2017

**Avis du Conseil Fédéral de l'Art
Infirmier concernant les professions de
l'aide médicale urgente**

**Advies van de Federale Raad voor
Verpleegkunde betreffende de beroepen
van de dringende geneeskundige
hulpverlening**

Direction générale Soins de Santé

Professions de santé et pratique professionnelle

Cellule organes d'avis et réglementation

Place Victor Horta 40, bte 10 – 1060 Bruxelles

www.health.belgium.be

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

Gezondheidsberoepen en
Beroepsuitoefening
Cel adviesorganen en regelgeving

Victor Hortaplein 40, bus 10 - 1060 Brussel

www.health.belgium.be

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les professions de l'aide médicale urgente</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de beroepen van de dringende geneeskundige hulpverlening</i>	
CFAI/2017/AVIS-02	12/09/2017	FRV/2017/ADVIES-02

Origine

La Ministre Maggie De Block a formulé la demande d'un avis consolidé¹ au Conseil supérieur des médecins spécialistes et des médecins généralistes (CSMSMG), au Conseil fédéral de l'art infirmier (CFAI), au Conseil Fédéral des professions paramédicales (CNPP), et au Conseil national de l'aide médicale urgente (CNAMU) concernant les professions de l'aide médicale urgente.

La Ministre souhaite en particulier avoir des informations complémentaires sur :

- le secouriste bénévole : formation théorique et pratique minimale ? Quels actes ? Ces actes doivent-ils toujours être posés sous la surveillance d'un infirmier ou d'un médecin ?
- le transport non urgent de patients : a-t-il sa place dans la Loi relative à l'exercice des professions des soins de santé (LEPSS) ? Meilleure définition ?
- l'ambulancier secouriste : actualisation du cadre légal aussi bien dans le contexte pré-hospitalier qu'au sein même de l'hôpital.
- l'articulation entre les différents acteurs au sein de l'Aide médicale urgente (AMU), avec une attention particulière pour le modèle PIT (Paramedical Intervention Team - équipe paramédicale d'intervention).
- le dispatcher médical : profession des soins de santé ?

En conclusion, les membres délégués par les quatre conseils :

- Proposent d'intégrer dans un seul cadre législatif les différentes professions proposées dans l'avis et ce, dans le cadre de l'aide urgente

Oorsprong

Minister Maggie De Block heeft een geconsolideerde adviesaanvraag² aan de Hoge Raad voor geneesheren-specialisten en huisartsen (HRGSHA), aan de Federale Raad voor Verpleegkunde (FRV), aan de Federale Raad voor Paramedische Beroepen (FRPB) en aan de Nationale Raad voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening (NRDGH) over de beroepen van de dringende geneeskundige hulpverlening geformuleerd.

De Minister wil in het bijzonder bijkomende informatie over:

- De vrijwillige hulpverlener: theoretische opleiding en minimale praktijk? Welke handelingen? Moeten deze handelingen altijd onder het toezicht van een verpleegkundige of een arts worden gesteld?
- Het niet-dringende vervoer van patiënten: heeft hij zijn plaats in de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen (LEPSS)? Betere definitie?
- De hulpverlener-ambulancier: actualisatie van het wettelijk kader zowel in de pré-hospitaalcontext als in het ziekenhuis zelf.
- De afstemming tussen de verschillende actoren van de Dringende Geneeskundige Hulpverlening (DGH), met een bijzondere aandacht voor het PIT-model (Paramedical Intervention Team – paramedisch interventieteam).
- De medische dispatcher: gezondheidsberoepen?

Tot slot stellen de leden die door de vier Raden worden afgevaardigd voor om

- In één wettelijk kader de verschillende beroepen te integreren die in het advies worden voorgesteld en dit in het kader van de dringende geneeskundige hulpverlening

¹ Un avis consolidé est un avis qui a été élaboré par des représentants de différents conseils. Cet avis est ensuite approuvé par les conseils respectifs.

² Een geconsolideerd advies is een advies dat is uitgewerkt door vertegenwoordigers afkomstig uit verschillende raden. Dit advies wordt vervolgens goedgekeurd door de respectieve raden.

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER		FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les professions de l'aide médicale urgente</i>		<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de beroepen van de dringende geneeskundige hulpverlening</i>	
CFAI/2017/AVIS-02	12/09/2017	FRV/2017/ADVIES-02	

- Soulignent que les chances de succès de la nouvelle structure, entre autres, dépendent de la qualité des formations.
- De garder à l'esprit qu'il faudra suivre rigoureusement les implications (directes et indirectes) sur les différentes législations

Avis du CFAI

Concernant le secouriste bénévole, le CFAI valide les éléments apportés dans la réponse de l'avis consolidé, dont l'idée de voir apparaître le secouriste dans la LEPSS et l'initiative de créer un secouriste pour événement mineur et un autre pour les événements à risques.

Concernant le transport non urgent de patients, le CFAI valide le contenu du paragraphe de l'avis consolidé.

Concernant « l'ambulancier secouriste », le CFAI relève plusieurs éléments :

- Il faudrait utiliser la bonne terminologie pour ce personnel : la loi coordonnée du 10 mai 2015 parle bien de « secouriste-ambulancier » (chapitre 6, articles 65 à 68).
- Le secouriste-ambulancier, dont les tâches sont dévolues aux missions du 112, ne s'occupe pas uniquement de patients « critiques » (« qui décide du sort de quelqu'un, qui amène un changement important », situation critique, dictionnaire Petit Robert) mais il a en charge les situations urgentes pour lesquelles une réponse rapide est demandée sans que cela n'engendre un « changement important » en terme de santé (exemples : la crise de tétanie, la douleur abdominale, une fracture, ...). Par ailleurs, au niveau du Manuel Fédéral de Régulation du 112, le terme « critique » n'est pas utilisé mais par analogie, ceux de « grave » à « très

- Dat de kansen op succes van de nieuwe structuur onder meer afhangen van de kwaliteit van de opleidingen.
- Niet uit het oog verloren worden dat men de (onrechtstreekse en rechtstreekse) impact op de verschillende wetgevingen strikt zal moeten opvolgen.

Advies van de FRV

Wat betreft de vrijwillige hulpverlener, keurt de FRV de elementen goed die gegeven zijn in het antwoord op het geconsolideerde advies, waarvan het idee erin bestaat dat de hulpverlener in de WUG zou worden vermeld en het initiatief erin bestaat om een hulpverlener voor een kleiner incident te creëren en een andere hulpverlener voor een risicovol incident te creëren.

Wat betreft het niet-dringende vervoer van patiënten, keurt de FRV de inhoud van de paragraaf uit het geconsolideerde advies goed.

Wat betreft de “ambulancier secouriste”, brengt de FRV verschillende elementen naar voren:

- Men zou de correcte terminologie voor dit personeel moeten gebruiken: in de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 heeft men het wel degelijk over « secouriste-ambulancier » (hoofdstuk 6, artikelen 65 tot 68).
- De hulpverlener-ambulancier, van wie de taken worden toevertrouwd aan de opdrachten van de 112, houdt zich niet enkel bezig met « kritieke » patiënten (« die beslist over het lot van iemand, die zorgt voor een grote verandering », kritieke situatie, woordenboek Petit Robert) maar hij is verantwoordelijk voor noodsituaties waarvoor er een snel antwoord vereist is zonder dat dit leidt tot een “grote verandering” op het vlak van gezondheid (voorbeelden: de tetaniecrisis, buikpijn, een breuk, ...). Bovendien wordt de term « kritiek » in het Federaal Handboek voor Medische Regulatie van de 112 niet gebruikt, maar naar analogie worden de termen “ernstig” tot “zeer ernstig”

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER		FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les professions de l'aide médicale urgente</i>		<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de beroepen van de dringende geneeskundige hulpverlening</i>	
CFAI/2017/AVIS-02	12/09/2017	FRV/2017/ADVIES-02	

grave » sont employés (niveaux PIT et SMUR). Le CFAI demande d'utiliser la terminologie de situation d'urgence et non patient critique.

- En ce qui concerne la liste d'actes, une contradiction est relevée car l'avis avance « qu'une actualisation des actes et compétences requises s'avère nécessaire », dans le respect des ordres permanents et procédures récemment publiés au MB (CM AMU/2017/S-A/Ordres permanents et procédures, MB 09-03-2017). Les ordres permanents et procédures légales respectent l'Arrêté royal du 21 février 2014 relatif à la liste d'actes des secouristes-ambulanciers. Cette liste semble suffisante pour le secouriste-ambulancier dont le rôle est affecté aux cas « légers » (Manuel Fédéral de Régulation médicale).
- Enfin, au niveau de la formation future du secouriste-ambulancier, le CFAI recommande la formation d'une année au moins (théorique et stages) avec au préalable le certificat de l'enseignement secondaire supérieur, conformément à l'avis 2012-02 du CNAI (17 janvier 2012) et à l'avis 2011-02 de la CTAI (16 novembre 2011)

Concernant l'articulation entre les différents acteurs au sein de l'Aide médicale urgente, le CFAI valide le contenu du paragraphe de l'avis consolidé.

Concernant le dispatcher médical, le CFAI valide le contenu du paragraphe de l'avis consolidé.

En ce qui concerne la conclusion, le CFAI relève simplement que les informations données sur la formation des secouristes-ambulanciers n'ont pas été transcrites dans l'avis. Il paraît donc difficile de valider le fait que le compte-rendu soit « exact ».

utilise (PIT- en MUG-niveau). De FRV vragt om de terminologie « noodsituatie » en niet « kritieke patiënt » te gebruiken.

- Wat betreft de lijst met handelingen, wordt er gewezen op een tegenstelling, want in het advies wordt naar voren gebracht dat « een actualisatie van de handelingen en vereiste competenties noodzakelijk blijkt te zijn », met inachtneming van de staande orders en procedures die onlangs in het BS werden gepubliceerd (MO DGH/2017/S-A/Staande orders en procedures, BS 09-03-2017). De staande orders en wettelijke procedures leven het koninklijk besluit van 21 februari 2014 betreffende de lijst met handelingen van de hulpverleners-ambulanciers na. Deze lijst lijkt toereikend te zijn voor de hulpverlener-ambulancier van wie de rol toegewezen is aan de "lichte" gevallen (Federaal Handboek voor Medische Regulatie).
- Tot slot beveelt de FRV, wat betreft de toekomstige opleiding van de hulpverlener-ambulancier, een opleiding van minstens één jaar aan (theoretisch en stages) met vooraf het getuigschrift van het hoger secundair onderwijs, in overeenstemming met het advies 2012-02 van de FRV (17 januari 2012) en van het advies 2011-02 van de TCV (16 november 2011)

Wat betreft de afstemming van de verschillende actoren binnen de Dringende Geneeskundige Hulpverlening, keurt de FRV de inhoud van de paragraaf van het geconsolideerde advies goed.

Wat betreft de medische dispatcher, keurt de FRV de inhoud van de paragraaf van het geconsolideerde advies goed.

Wat betreft de conclusie, vestigt de FRV eenvoudigweg de aandacht erop dat de verschaft informatie over de opleiding van de hulpverleners-ambulanciers niet in het advies werd uitgewerkt. Men lijkt dus moeilijk te kunnen goedkeuren dat het verslag « nauwkeurig » zou zijn.

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER		FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les professions de l'aide médicale urgente</i>		<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de beroepen van de dringende geneeskundige hulpverlening</i>	
CFAI/2017/AVIS-02	12/09/2017	FRV/2017/ADVIES-02	

Edgard Peters

Président du Conseil fédéral de l'art infirmier

Voorzitter van de Federale Raad voor Verpleegkunde